

Brüsszel, 2019.3.27.
COM(2019) 155 final

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK
a tagállamok által 2018-ban szolgáltatott költségvetési adatok minőségéről

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK
a tagállamok által 2018-ban szolgáltatott költségvetési adatok minőségéről

TARTALOM

1. HÁTTÉR	2
2. FŐBB MEGÁLLAPÍTÁSOK A KÖLTSÉGVETÉSI HIÁNY ÉS AZ ÁLLAMADÓSSÁG SZINTJÉRE VONATKOZÓ, 2018. ÉVI ADATSZOLGÁLTATÁSRÓL	2
2.1. Időszerűség, megbízhatóság és hiánytalanság	2
2.1.1. <i>Időszerűség</i>	<i>2</i>
2.1.2. <i>Megbízhatóság</i>	<i>3</i>
2.1.3. <i>A táblázatok és a kiegészítő információk hiánytalansága</i>	<i>3</i>
2.1.4. <i>A pénzügyi intézmények támogatására irányuló kormányzati beavatkozásokhoz kapcsolódó kiegészítő táblázat</i>	<i>5</i>
2.1.5. <i>Kérdőív a kormányközi hitelnyújtásról.....</i>	<i>5</i>
2.2. Az elszámolási szabályoknak való megfelelés és a statisztikai adatok konzisztenciája ..	6
2.2.1. <i>Információcsere és pontosítások.....</i>	<i>6</i>
2.2.2. <i>Konzultációs és módszertani látogatások</i>	<i>6</i>
2.2.3. <i>Az Eurostat konkrét kérdésekre irányuló tanácsadási tevékenysége</i>	<i>7</i>
2.2.4. <i>Aktuális módszertani kérdések</i>	<i>7</i>
2.2.5. <i>Az alapul szolgáló államháztartási számlákkal való összhang</i>	<i>8</i>
2.3. Közzététel.....	9
2.3.1. <i>Az összesített államháztartási adatok és a részletes adatszolgáltatási táblázatok közzététele</i>	<i>9</i>
2.3.2. <i>Fenntartások az adatok minőségével kapcsolatban</i>	<i>10</i>
2.3.3. <i>A szolgáltatott adatok módosításai.....</i>	<i>10</i>
2.3.4. <i>Metaadatok közzététele (módszertani leírások)</i>	<i>10</i>
3. KÖVETKEZTETÉSEK	11

1. HÁTTÉR

A túlzott hiány esetén követendő eljárásról szóló jegyzőkönyv alkalmazásáról szóló 479/2009/EK tanácsi rendelet¹ 8. cikkének (3) bekezdése szerint a Bizottság (Eurostat) rendszeresen jelentésben tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot a tagállamok által szolgáltatott költségvetési tényadatok² minőségéről. Ez az éves jelentés átfogóan értékeli az adatok időszerűségét, megbízhatóságát, hiánytalanságát és konzisztenciáját, csakúgy mint az elszámolási szabályoknak való megfeleléseit. Az előző (a 2017. évi adatokról szóló) jelentést a Bizottság 2018. március 8-án fogadta el³.

Az Eurostat – az 549/2013/EU rendeletnek⁴ (ESA 2010) megfelelően – rendszeresen értékeli a tagállamok által a túlzott hiány esetén követendő eljárás keretében szolgáltatott tényadatok és az ezek alapját képező államháztartási szektorszámlák minőségét. Az értékelés azokra a tényezőkre összpontosít, amelyek az államháztartási többletre/hiányra vonatkozó adatokat (a GDP százalékában) és az államadósság GDP-hez viszonyított arányának változását magyarázzák. A tagállamok ezeket az információkat évente kétszer küldik meg az Eurostatnak a túlzotthiány-eljárásban benyújtandó adatszolgáltatási táblázatokban, valamint a túlzotthiány-eljárásban benyújtandó adatszolgáltatási táblázatokhoz kapcsolódó kérdőívben, a pénzügyi intézmények támogatására irányuló kormányzati beavatkozásokhoz kapcsolódó kiegészítő táblázatban, és kétoldali pontosítások révén. Az Eurostat továbbá a túlzotthiány-eljárással (EDP) kapcsolatos rendszeres konzultációs látogatások útján folyamatos kapcsolatot tart fenn a tagállamokkal.

Ez a jelentés a tagállamok által 2018-ban a túlzotthiány-eljárásban teljesített adatszolgáltatás főbb megállapításain és eredményein alapul, és a legutóbbi, 2018. októberben benyújtott adatszolgáltatásokra összpontosít, adott esetben összevetve azokat a 2018. áprilisban és a 2017-ben küldött adatokkal.

2. FŐBB MEGÁLLAPÍTÁSOK A KÖLTSÉGVETÉSI HIÁNY ÉS AZ ÁLLAMADÓSSÁG SZINTJÉRE VONATKOZÓ, 2018. ÉVI ADATSZOLGÁLTATÁSRÓL

2.1. Időszerűség, megbízhatóság és hiánytalanság

2.1.1. *Időszerűség*

A tagállamok évente kétszer – az adott év április 1-jét, majd az adott év október 1-jét megelőzően – teljesítenek adatszolgáltatást az Eurostat részére a túlzotthiány-eljárással kapcsolatos terv- és tényadataikról⁵. 2018-ban a túlzotthiány-eljárással kapcsolatos adatszolgáltatás a 2014–2018-as időszakra terjedt ki. A 2018-as adatok a nemzeti hatóságok tervadatai, míg a 2014–2017 közötti időszakra vonatkozó adatok

¹ A Tanács 479/2009/EK rendelete az Európai Közösséget létrehozó szerződéshez csatolt, a túlzott hiány esetén követendő eljárásról szóló jegyzőkönyv alkalmazásáról (HL L 145., 2009.10.6., 1. o.).

² A 479/2009/EK rendelet 3. cikkének (2) bekezdése szerinti, az előző négy évre vonatkozó adatok.

³ COM(2018)112 final

⁴ Az Európai Parlament és a Tanács 549/2013/EU rendelete (2013. május 21.) az európai uniós nemzeti és regionális számlák európai rendszeréről (ESA 2010) (HL L 174., 2013.6.26., 1. o.).

⁵ A 479/2009/EK rendelet 3. cikkének (1) és (3) bekezdése.

tényadatok⁶. A 479/2009/EK rendelet 8. cikkének (1) bekezdése értelmében az Eurostat értékeli a tényadatokat, a tervadatokat azonban nem.

Minden tagállam mindkét adatszolgáltatás alkalmával betartotta az adatok megküldésének határidejét.

2.1.2. Megbízhatóság

A 2018. áprilisi és a 2018. októberi, a túlzotthiány-eljárás keretében teljesítendő adatszolgáltatások között elvégzett revíziókra elsősorban a forrásadatok – főként hivatalos egyenlegek és adókra vonatkozó adatok – frissítése, valamint módszertani változtatások – például az egységek vagy ügyletek átsorolásai – miatt került sor.

Ami a 2017. évi adatoknak a 2018. áprilisi és az októberi adatszolgáltatások között elvégzett revízióit illeti, tíz tagállam államháztartási többletre/hiányra vonatkozó adata (a GDP százalékos arányában) javult, nyolc pedig romlott. A legnagyobb pozitív revíziókra Lengyelország, Szlovákia, Svédország (mindegyik esetben +0,3 százalékpont) és Bulgária (+0,2 százalékpont) esetében, a legnagyobb negatív revíziókra pedig Málta (–0,4 százalékpont), Magyarország és Németország (mindkettőnél –0,3 százalékpont) esetében került sor. A 2017. évi adósságnak a GDP felülvizsgálatától eltérő okokból eredő legnagyobb felfelé történő revíziójára Franciaország (+1,7 százalékpont), Bulgária (+0,8 százalékpont), Hollandia és Ciprus (mindkettő +0,5 százalékpont), Belgium (+0,4 százalékpont) és Málta (+0,3 százalékpont) esetében került sor, miközben Dánia lefelé módosította az adósságot (–0,3 százalékpont).

A GDP revíziói több tagállam adósságrátáját is érdemben befolyásolták. Konkrétan Szlovénia, Írország (mindkettő +0,5 százalékpont), Svédország (+0,2 százalékpont), Szlovákia és Csehország (mindkettő +0,1 százalékpont) esetében nőtt az adósságráta, 22 tagállam – és köztük a legnagyobb mértékben Görögország (–2,5 százalékpont), Ciprus (–1,8 százalékpont), Portugália (–1,0 százalékpont), Olaszország és Bulgária (mindkettő –0,6 százalékpont) – esetében viszont csökkent az adósságráta a GDP revíziója következtében.

2.1.3. A táblázatok és a kiegészítő információk hiánytalansága

Az adatszolgáltatási táblázatok kitöltése jogi kötelezettség, és az Eurostat számára nélkülözhetetlen az adatminőség megfelelő értékeléséhez. A 479/2009/EK rendelet 8. cikkének (2) bekezdése kötelezővé teszi, hogy a tagállamok biztosítsák az Eurostat részére a lényeges statisztikai információkat, amelyek „(...) különösen az alábbiak:

- a) a nemzeti számlákból származó adatok;
- b) módszertani leírások;
- c) a túlzott hiány esetén követendő eljárásban jelentett táblázatok;
- d) a jelentésre vonatkozó kiegészítő kérdőívek és a jelentések pontosításai”.

A túlzotthiány-eljárásban benyújtandó adatszolgáltatási táblázatoknak négy fő típusa létezik:

- Az 1. táblázat a költségvetési többletre/hiányra vonatkozó adatokat (összességükben és államháztartási alszektoronként) és az adósság szinteket

⁶ A tényadatok lehetnek becslült, előzetes, részben véglegesített vagy végleges adatok.

(összességében⁷ és a pénzügyi eszközök kategóriái szerint) mutatja. Ezenkívül kiterjed az aktuális piaci árakon kifejezett GDP-re, a bruttó állóeszköz-felhalmozásra vonatkozó kormányzati kiadásokra és a kamatokra is;

- a 2A–2D. táblázat a nemzeti definíció szerinti hivatalos költségvetési egyenleg („hivatalos egyenleg” a nemzeti számlákra vonatkozó módszertanban) és a költségvetési többlet/hiányra vonatkozó adatok („nettó hitelnyújtás/hitelfelvétel” a nemzeti számlákra vonatkozó módszertanban) közötti átszámítást magyarázza alszektoronként⁸;
- a 3A–3D. táblázat a költségvetési többlet/hiánynak és az egyéb kapcsolódó tényezőknek az államadósság változására gyakorolt hatását és az adósság konszolidációját ismerteti, valamint
- a 4. táblázat pedig elsősorban a kereskedelmi hitelekre és előlegekre vonatkozó adatokat tartalmazza⁹.

2018-ban az 1. és a 2. adatszolgáltatási táblázat a 2014–2018¹⁰ közötti éveket, a többi táblázat pedig a 2014–2017 közötti éveket fedte le.

Áprilisban és októberben valamennyi tagállam megküldte az Eurostatnak a túlzotthiány-eljárásban benyújtandó adatszolgáltatási táblázatokat¹¹. Az októberi adatszolgáltatás során mindannyian hiánytalanul kitöltötték az 1. adatszolgáltatási táblázatot, a 2. adatszolgáltatási táblázatban pedig minden államháztartási alszektor tekintetében részletesen ismertették a költségvetés hivatalos egyenlege és a túlzotthiány-eljárás szerinti többlet/hiány közötti kapcsolatot. Néhányan (Németország, Ausztria) nem tettek jelentést a sablonban előírt minden kiigazítási tételről, néhányan (Németország, Olaszország, Hollandia, Finnország és Svédország) pedig reziduális kiigazítási tételekről tettek jelentést.

A túlzotthiány-eljárásban benyújtandó 3. adatszolgáltatási táblázatban – különösen a helyi önkormányzatok tekintetében – néhány tagállam nem adta meg az összes bontást.

A túlzotthiány-eljárásban benyújtandó 4. adatszolgáltatási táblázatban az államháztartás kereskedelmi hitelekkel és előlegekkel kapcsolatos kötelezettségállományát kell bejelenteni. Ugyanakkor még nem minden tagállam esetében valósult meg a teljes lefedettség az összes államháztartási alszektor

⁷ Az Európai Unió működéséről szóló szerződésekhez csatolt, a túlzott hiány esetén követendő eljárásról szóló jegyzőkönyv úgy határozza meg az államadósságot, mint a teljes államháztartási szektornak az év végén fennálló konszolidált bruttó adósságát (névértéken). A 479/2009/EK rendelet értelmében az államadósság az ESA 2010 szerint meghatározott készpénzt és betéteket (AF.2), a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat (AF.3) és a hiteleket (AF.4) tartalmazza.

⁸ A 479/2009/EK rendelet 3. cikkének (2) bekezdése.

⁹ Lásd az 1993. november 22-i tanácsi jegyzőkönyvet kísérő nyilatkozatokat;
https://webgate.ec.europa.eu/fpfis/mwikis/gfs/images/e/e7/Statements_9817.en93.pdf

¹⁰ A 479/2009/EK rendelet a tervadatok tekintetében csak azoknak az 1. és 2A. adatszolgáltatási táblázatban való benyújtását írja elő kifejezetten.

¹¹ A tagállamok túlzotthiány-eljárásban benyújtandó adatszolgáltatási táblázatai megtalálhatók az Eurostat weboldalon:
<http://ec.europa.eu/eurostat/web/government-finance-statistics/excessive-deficit-procedure/edp-notification-tables>

tekintetében és az alszektorokon belül. Néhány tagállam az adatokat ideiglenesként vagy becslésként jelölte meg. Következésképpen a Belgiumra, Bulgáriára, Németországra, Írországra, Franciaországra, Olaszországra, Ciprusra, Luxemburgra, Máltára, Hollandiára, Lengyelországra és az Egyesült Királyságra vonatkozó adatok esetében revízióra kerülhet sor a jövőbeli adatszolgáltatásokban.

Míg a túlzotthiány-eljárásban benyújtandó adatszolgáltatási táblázatok hiánytalansága még javítható, a függőben lévő kérdések várhatóan csekély hatással lesznek az adatok minőségére.

A túlzotthiány-eljárásban benyújtandó adatszolgáltatási táblázatokhoz kapcsolódó kérdőívre minden tagállam válaszolt¹². Bár folyamatosan bővült a lefedettség és javult a válaszok minősége, további előrelépés szükséges, mivel egyes tagállamok adatszolgáltatása nem terjedt ki az összes előírt részletre. Ez elsősorban a központi kormányzati követelésekre és az adósságok elengedésére, az egyéb követelések/tartozások részletezésére, az állami garanciavállalás elszámolására (főként a helyi önkormányzatok tekintetében), valamint a tőkeinjekciókkal kapcsolatos adatokra vonatkozik.

2.1.4. A pénzügyi intézmények támogatására irányuló kormányzati beavatkozásokhoz kapcsolódó kiegészítő táblázat

Az Eurostat 2009. július 15. óta egy kiegészítő táblázatban gyűjti a pénzügyi intézmények támogatására irányuló kormányzati beavatkozásokhoz kapcsolódó adatokat. A 2018-ban gyűjtött adatok a 2007–2017 közötti időszakra vonatkoztak. Öt kivételével (Észtország, Lengyelország, Málta, Románia és Szlovákia) valamennyi tagállam beszámolt az említett időszakban megvalósított kormányzati beavatkozásokról. Finnország (2008-ban) és Csehország (2013–2015 között) esetében a jelentésben szereplő beavatkozások csak feltételes kötelezettségekhez kapcsolódtak. 2017-ben a legtöbb ország a pénzügyi intézmények támogatására irányuló kormányzati beavatkozás semleges vagy korlátozott hiánynövelő hatásáról számolt be, Portugália, Olaszország és Ciprus kivételével, ahol ez a hatás nagyobb volt. 2017 végén Görögországban, Cipruson és Írországon volt a legnagyobb az államadósságra gyakorolt összesített hatás.

A túlzotthiány-eljárással kapcsolatos sajtóközleményével együtt az Eurostat egy háttéranyagot¹³ is megjelentetett a pénzügyi intézmények támogatására irányuló kormányzati beavatkozásról, mely részletesebb információkat tartalmaz a kiegészítő táblázat és az adatokkal kapcsolatos megállapítások tartalmáról.

2.1.5. Kérdőív a kormányközi hitelnnyújtásról

A tagállamok adatokat szolgáltatnak a kétoldalú kormányközi hitelnnyújtásról, amelyre általában pénzügyi támogatási programokkal kerül sor. Az Európai Pénzügyi Stabilitási Eszközre vonatkozó egyéb információk mellett ezt az információt is befoglalták a túlzotthiány-eljárásra vonatkozó sajtóközleménybe. A

¹² A kérdőív tizenhárom szakaszból áll, és különféle területekre, pl. az adóhoz és a társadalombiztosítási járulékokhoz, illetve az EU-hoz kapcsolódó műveletekre, a katonai felszerelések beszerzéseire, az állami garanciákra, az adósságok elengedésére, az állami vállalatoknak juttatott kormányzati tőkeinjekciókra, a köz- és magánszféra közötti partnerségekre (PPP), a műveletek átszervezésére és egyebekre vonatkozóan kér mennyiségi, illetve néhány minőségi információt.

¹³ <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/1015035/9306957/Background-note-on-gov-interventions-Oct2018.pdf>

2014–2017-es időszakot illetően az adatok elsősorban a Görögországnak, Írországnak és Portugáliának nyújtott hitelekre vonatkoznak.

A kétoldalú kormányközi hiteleket nem számítják bele az EU-28 és az euróövezet összesített adataiba a maastrichti államadósság tekintetében, mivel mindkettőt konszolidált alapon tüntetik fel.

2.2. Az elszámolási szabályoknak való megfelelés és a statisztikai adatok konzisztenciája

2.2.1. Információcsere és pontosítások

A tavaszi/őszi adatszolgáltatási határidők és az adatok közzététele közötti háromhetes értesítési időszakban az Eurostat kapcsolatba lépett az összes nemzeti statisztikai hivattal, hogy további információkat kérjen és pontosítsa az egyes konkrét gazdasági műveletekre alkalmazandó elszámolási szabályokat. Ennek során számos levélváltásra került sor.

A 2018. évi őszi adatszolgáltatási időszakra vonatkozóan a pontosítás iránti megkeresések első körét október 5-ig, a másodikat pedig október 12-ig küldték el valamennyi tagállamnak; a harmadik kört 16 tagállamnak, a negyediket pedig egy tagállamnak küldték el. Egyes országoktól az Eurostat kérte a túlzotthiány-eljárásban benyújtandó, felülvizsgált adatszolgáltatási táblázatok, az ezek alapjául szolgáló kormányzati számlákat ismertető felülvizsgált táblázatok (azaz éves kiadási és bevételi számlák, valamint negyedéves pénzügyi és nem pénzügyi számlák) és a túlzotthiány-eljárásban benyújtandó adatszolgáltatási táblázatokhoz kapcsolódó felülvizsgált kérdőív benyújtását. A legtöbb esetben az adatok módosítására a technikai hibák kijavítása, belső ellentmondások és kiigazítások miatt került sor. Néhány változtatás a tényadatok és a tervadatok forrásadatainak aktualizálásával volt kapcsolatos.

2.2.2. Konzultációs és módszertani látogatások

A 479/2009/EK rendelet értelmében az Eurostat konzultációs és módszertani látogatásokat tesz a tagállamokban. A Gazdasági és Pénzügyi Főigazgatóság (DG ECFIN) és az Európai Központi Bank képviselői rendszeresen részt vesznek megfigyelőként a látogatásokon.

A *rendszeres* (legalább két évente sorra kerülő), a tagállamokban tett konzultációs látogatások során az Eurostat áttekinti a szolgáltatott adatokat, megvizsgálja a módszertani kérdéseket, megvitatja a módszertani leírásokban szereplő statisztikai folyamatokat és forrásokat, és értékeli a vonatkozó (a kormányzati szektor elhatárolásával, a számbavételek időpontjával és a kormányzati gazdasági műveletek és kötelezettségek besorolásával kapcsolatos) elszámolási szabályoknak való megfelelést.

Módszertani látogatásokra csak kivételes esetekben kerül sor, amikor az adatminőséggel kapcsolatos lényeges kockázatok vagy problémák kerültek egyértelműen azonosításra.

Ad hoc vagy *technikai* látogatások is szervezhetők, amennyiben az Eurostat valamely tagállamra vonatkozóan olyan különösen fontos kérdést vet fel, amely kizárólag az érintett hatóságokkal való találkozó útján oldható meg.

2018-ban az Eurostat a túlzotthiány-eljárással kapcsolatos konzultációs látogatásokat tett Hollandiában, Finnországban, Romániában, Németországban,

Lengyelországban, Görögországban (kétszer), Litvániában, Máltán, Bulgáriában, Belgiumban, Horvátországban és Olaszországban. Franciaországban és Spanyolországban ad hoc látogatásokra is sor került, Izlandon pedig egy technikai látogatásra. Módszertani látogatás viszont nem volt.

Az egyes konzultációs látogatásokból levont végleges következtetéseket – beleértve a közösen kidolgozott intézkedések és a felvetett kérdések leírását – eljuttatják a Gazdasági és Pénzügyi Bizottsághoz, továbbá közzéteszik az Eurostat honlapján¹⁴. A konzultációs látogatások és az intézkedések végrehajtása idővel számottevő mértékben javította az adatok minőségét.

2.2.3. Az Eurostat konkrét kérdésekre irányuló tanácsadási tevékenysége

A tagállamok rendszeresen konzultálnak az Eurostattal, hogy tisztázzák a múltbeli és jövőbeni műveletekkel kapcsolatos nemzeti elszámolási kérdéseket. Az Eurostat közzétett iránymutatásának¹⁵ megfelelően ad tanácsot. 2016. július óta az átláthatóság érdekében az Eurostat valamennyi javaslatát közzéteszi¹⁶ anélkül, hogy – a korábbi gyakorlattal ellentétben – először engedélyt kérne erre a szóban forgó tagállamtól. 2018-ban 21 javaslatot tett közzé.

2.2.4. Aktuális módszertani kérdések

Az Eurostat nyomon követi az ESA 2010 szabályainak és módszertani határozatainak alkalmazását a tagállamok által szolgáltatott adatok elemzése révén a túlzotthiány-eljárásban benyújtandó adatszolgáltatási táblázatokhoz kapcsolódó kérdőívben, és a túlzotthiány-eljárással kapcsolatos konzultációs látogatások során a nemzeti statisztikai hivatalokkal folytatott megbeszélések révén.

Az Eurostat az ESA 2010 általános szabályait kiegészítő további módszertani iránymutatásokat biztosít a túlzotthiány-eljárás és a kormányzati pénzügyi statisztika elszámolási szabályaival kapcsolatban. Az iránymutató feljegyzéseket az Eurostat a nemzeti statisztikai hivatalokkal folytatott konzultációkat követően teszi közzé. Az Eurostat emellett az elszámolási szabályokat nagyon konkrét kérdések tekintetében magyarázó pontosításokat is közzétesz.

2018. május 8-án az Eurostat útmutatót¹⁷ tett közzé az energiahatékonysági szerződések statisztikai kezeléséről.

A technikai és egyéb munkacsoportokban tovább elemezték és tárgyalták a meglévő kézikönyvek és iránymutatások által lefedett kérdéseket.

A túlzotthiány-eljárásra vonatkozó statisztikákkal foglalkozó munkacsoport két rendes ülésétől eltekintve az Eurostat három munkacsoport-ülést szervezett (kettőt a túlzotthiány-eljárással kapcsolatos módszertani kérdésekről, egyet pedig a kormányzati pénzügyi statisztikákról).

¹⁴ <http://ec.europa.eu/eurostat/web/government-finance-statistics/excessive-deficit-procedure/eurostat-edp-visits-to-member-states>

¹⁵ <http://ec.europa.eu/eurostat/web/government-finance-statistics/methodology/guidance-on-accounting-rules>

¹⁶ <http://ec.europa.eu/eurostat/web/government-finance-statistics/methodology/advice-to-member-states>

¹⁷

https://ec.europa.eu/eurostat/documents/1015035/8885635/guide_to_statistical_treatment_of_epcs_en.pdf

A 2017. novemberi ECOFIN Tanács következtetései alapján az Eurostat elemezte „a túlzotthiány-eljárásban használt adatok mögöttes módszertanának fejlesztésére és alkalmazására vonatkozó új eljárások”¹⁸ hatékonyságát azok egy év alatti alkalmazása során nyert tapasztalatok alapján. Ennek keretében az Eurostat különösen arra összpontosított, hogy az új eljárások miként alkalmazhatók az ESA 2010 értelmezését és kiegészítését szolgáló módszertani iránymutatások különböző típusainak kidolgozásához. A 2018. novemberi ECOFIN Tanács az uniós statisztikákról szóló következtetéseiben¹⁹ hangsúlyozta, hogy a Tanács üdvözölte a módszertani változtatások strukturált és ütemezett bevezetése, valamint az új útmutatással kapcsolatos új eljárások terén tett előrelépést. Az Eurostat továbbra is együttműködik a tagállamokkal annak érdekében, hogy kiegészítse és egyértelműsítse a túlzotthiány-eljárás keretében rendelkezésre álló adatokra vonatkozó eljárásokat, és biztosítsa azok hatékony alkalmazását.

2017. február 22-én a Bizottság jelentést²⁰ fogadott el a statisztikai adatok ausztriai manipulálásával kapcsolatos, az 1173/2011/EU rendeletben²¹ említett vizsgálatról, valamint ajánlást²² a Salzburg tartomány adósságadatainak manipulálása miatt az Ausztriát érintő pénzbírság kiszabásáról szóló tanácsi végrehajtási határozatra irányulóan. A rendelet 8. cikkének (1) bekezdése értelmében a Tanács 2018. május 28-án elfogadta a végrehajtási határozatot²³, melyben 26,82 millió EUR összegű bírságot szabott ki Ausztriára valótlán államadósság-adatoknak három állami szerv súlyos gondatlanságára visszavezethető közlése miatt.

2.2.5. Az alapul szolgáló államháztartási számlákkal való összhang

A 479/2009/EK rendelet szerinti április 1-jei és október 1-jei adatszolgáltatási határidőket azért vezették be, hogy biztosítsák az összhangot az alapul szolgáló – az Eurostat részére különböző ESA adattovábbítási táblázatokban szolgáltatott – éves és negyedéves államháztartási szektorszámlákkal. Az államháztartási kiadás és bevétel teljes összegének például összhangban kell lennie a túlzotthiány-eljárás keretében szolgáltatott többlet/hiány adattal.

A túlzotthiány-eljárás keretében szolgáltatott adatok rendszerint összhangban voltak az ESA 2010 szerint bejelentett kormányzati számlákkal, bár a pénzügyi eszközökre és kötelezettségek (állományokra) vonatkozó mérlegek és a negyedéves államháztartási pénzügyi számlák tekintetében kétségek merültek fel (27. ESA-táblázat). Egyes tagállamoknak még további erőfeszítéseket kell tenniük, hogy javítsák a túlzotthiány-eljárásban benyújtandó 3. adatszolgáltatási táblázat és a 27. ESA-táblázat közötti összhangot.

¹⁸ <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/1015035/2041329/Procedures-Dev-and-Implt-Methodology-EDP-data.pdf>

¹⁹ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-13865-2018-INIT/en/pdf>

²⁰ COM(2017)94 final

²¹ Az Európai Parlament és a Tanács 1173/2011/EU rendelete (2011. november 16.) a költségvetési felügyelet euróövezetbeli eredményes érvényesítéséről (HL L 306., 2011.11.23., 1. o.).

²² COM(2017) 93 final.

²³ A Tanács (EU) 2018/818 végrehajtási határozata (2018. május 28.) a Salzburg tartomány adósságadatainak manipulálása miatt Ausztriát érintő pénzbírság kiszabásáról (HL L 137., 2018.6.4., 23. o.).

A nettó pénzügyi tranzakciók tekintetében évek óta jelentős ellentmondások mutatkoznak Görögország tekintetében, mivel a pénzügyi számlákra vonatkozóan a Görög Nemzeti Bank által jelentett adatokat nem hangolják össze az ELSTAT által a túlzotthiány-eljárásban szolgáltatandó adatokkal. A Görög Nemzeti Bank számos kérdés tekintetében nem követte az ESA 2010 elszámolási szabályokra vonatkozó Eurostat iránymutatást. 2015. októberben az Eurostat úgy döntött, hogy a problémák megoldásáig nem teszi közzé a Görögországra vonatkozó 27. ESA-táblázatot.

Franciaország esetében is jelentős következetlenségek figyelhetők meg a központi kormányzat „egyéb követelések” és a társadalombiztosítási alapok 2017. évi nyilvántartása terén.

Németország, Portugália (2014–2017) és Spanyolország (2014–2016) esetében a 2018. októberi adatszolgáltatási táblázatokban szereplő, statisztikai eltérésekre vonatkozó adatszolgáltatás eltér a 27. ESA-táblázatra vonatkozó megállapodástól, és ez minden év esetében jelentős eltérésekhez vezet.

A tagállamok által a többlet/hiányra, a bruttó állóeszköz-felhalmozásra és a kamatkiadásokra vonatkozóan szolgáltatott adatok teljes mértékben összhangban voltak az államháztartási kiadásra és bevételre vonatkozó éves és negyedéves adatokkal (2. és 25. ESA-táblázat). Az összes tagállam esetében teljes volt az összhang az éves államadósságra és negyedéves államadósságra (28. ESA-táblázat) vonatkozó adatok között.

2.3. Közzététel

2.3.1. Az összesített államháztartási adatok és a részletes adatszolgáltatási táblázatok közzététele

A 479/2009/EK rendelet 14. cikkének (1) bekezdése értelmében „a Bizottság (Eurostat) a [...] határidő leteltét követő három héten belül rendelkezésre bocsátja a kormányzati hiánynak és államadósságnak a túlzott hiány esetén követendő eljárásról szóló jegyzőkönyv alkalmazásához felhasználandó tényadatait. Az adatszolgáltatás közzététel útján történik”.

Az Eurostat a költségvetésihiány- és államadósság-adatokat április 23-án²⁴ és október 22-én²⁵ tette közzé honlapján a tagállamok által elküldött összes végleges adatszolgáltatási táblázattal²⁶ és az alábbiakra vonatkozó megjegyzésekkel együtt:

- SFA-tételek;
- a pénzügyi intézmények támogatására irányuló kormányzati beavatkozások;
- a kereskedelmi hitelekkel és az előlegekkel kapcsolatos kötelezettségek; és
- az államháztartási többlet/hiányra és az adósságra vonatkozó adatok revíziói.

Az Eurostat sajtóközleményt tett közzé a negyedéves maastrichti adósságról, hozzávetőlegesen t+115²⁷ napon belül, és a negyedéves államháztartási hiányról.

²⁴ <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/8824490/2-23042018-AP-EN.pdf>

²⁵ <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/9328077/2-22102018-AP-EN.pdf>

²⁶ <http://ec.europa.eu/eurostat/web/government-finance-statistics/excessive-deficit-procedure/edp-notification-tables>

A 479/2009/EK rendelet előírja, hogy a tagállamoknak közzé kell tenniük a hiányra és az adósságra vonatkozó tényadataikat. A hiányra és az adósságra vonatkozó adatokat nemzeti szinten valamennyi tagállam közzéteszi. A legtöbb tagállam arról számolt be az Eurostatnak, hogy a túlzotthiány-eljárásban benyújtandó valamennyi adatszolgáltatási táblázatukat közzéteszik. Öt tagállam (Bulgária, Olaszország, Luxemburg, Lengyelország és Szlovákia) a túlzotthiány-eljárásban benyújtandó adatszolgáltatási táblázatok közül csak néhányat tett közzé. Franciaország a hiány- és adósságadatokat nemzeti szinten a túlzotthiány-eljárásban benyújtandó adatszolgáltatási táblázatoktól eltérő formátumban tette közzé.

2.3.2. Fenntartások az adatok minőségével kapcsolatban

2018. április

Az Eurostat nem vonta vissza a Magyarország és Franciaország által bejelentett adatok minőségére vonatkozó fenntartását. Magyarország esetében az Eurostat a Magyar Nemzeti Bank által létrehozott alapítványok ágazati besorolása tekintetében szolgáltatott adatok minőségére vonatkozó fenntartást nem vonta vissza, míg az Eximbank ágazati besorolása miatti fenntartást igen. Az Eurostat a 2017. októberi sajtóközleménnyel szemben módosította a Franciaország által az Agence Française de Développement ágazati besorolásával, valamint az AREVA vállalkozásnak nyújtott tőkeinjekció kezelésével kapcsolatban szolgáltatott adatok minőségére vonatkozó fenntartást.

Az Eurostat visszavonta a Belgium által szolgáltatott adatok minőségével kapcsolatos fenntartásait a kórházak ágazati besorolása tekintetében, a kérdésről uniós szinten folytatott konzultációk eredményéig.

2018. október

Az Eurostat nem vonta vissza a Magyarország által szolgáltatott adatok minőségével kapcsolatos fenntartásait a Magyar Nemzeti Bank által létrehozott alapítványok ágazati besorolása tekintetében.

Az Eurostat visszavonta a Franciaország által az Agence Française de Développement ágazati besorolásával, valamint az AREVA vállalkozásnak nyújtott tőkeinjekció kezelésével kapcsolatban szolgáltatott adatok minőségére vonatkozó fenntartását.

2.3.3. A szolgáltatott adatok módosításai

Az Eurostat nem módosította a tagállamok által a 2018. áprilisi és októberi túlzotthiány-eljárásban teljesítendő adatszolgáltatások tartalmát.

2.3.4. Metaadatok közzététele (módszertani leírások)²⁸

A 479/2009/EK rendelet előírja, hogy az EDP módszertani leírásoknak a tagállamok által benyújtandó statisztikai információk részét kell képezniük. A rendelet továbbá előírja a módszertani leírások nemzeti szintű közzétételét.

2014-ben javult az EDP módszertani leírásainak formátuma (változások a szerkezet és a részletesség szintjén), és megállapodás született a tagállamokkal az ESA 2010

²⁷ „t”: a jelentés referencia-időszakának vége.

²⁸ A költségvetési hiányra és az adósságra vonatkozó tényadatok, illetve az ezek alapjául szolgáló államháztartási számlák összeállításához használt módszerek, eljárások és források leírása.

új módszertani sablonjáról. 2018 végére az Eurostat 24 tagállam tekintetében felülvizsgált módszertani leírásokat tett közzé. A fennmaradó négy tagállam (Franciaország, Írország, Luxemburg és Hollandia) az új formátumban benyújtotta az EDP módszertani leírás tervezetét, és további előrelépés várható.

3. KÖVETKEZTETÉSEK

Az Eurostat elismeri a szolgáltatott költségvetési adatok konzisztenciájában és teljességében mutatkozó további általános javulást. Mindazonáltal a költségvetési adatok minősége még további javításra szorul. 2018-ban az Eurostat kétoldalú pontosítások révén törekedett a költségvetési adatok minőségének javítására a túlzotthiány-eljárás keretében teljesítendő adatszolgáltatás értékelésekor, valamint a tagállamokkal folytatott kapcsolatok és konzultációk intenzívebbé tétele révén az adatszolgáltatások között. Az Eurostat valamennyi módszertani javaslatának közzététele, valamint a módszertani fejleményekkel kapcsolatban a statisztikák felhasználói és előállítói közötti kommunikációra irányulóan tett átfogó erőfeszítései révén javult a tudásmegosztás és az átláthatóság.

Egyes tagállamok esetében továbbra is gondok vannak a negyedéves pénzügyi számlák konzisztenciájával, különösen Görögország esetében.

Az Eurostat nem vonta vissza fenntartásait a Franciaország (április) és Magyarország (április és október) által a túlzotthiány-eljárás keretében teljesítendő adatszolgáltatással benyújtott adatok minőségével kapcsolatban. Az Eurostat áprilisban visszavonta a Belgiumra, és októberben a Franciaországra vonatkozó fenntartásokat.

Az Eurostat összességében arra a következtetésre jutott, hogy a költségvetésiadat-szolgáltatás minőségében további javulás következett be 2018-ban. Általában a tagállamok javították az adatminőséget és teljesebb információt szolgáltatottak a túlzotthiány-eljárásban benyújtandó adatszolgáltatási táblázatokban és más lényeges statisztikai adatszolgáltatásokban.